

POSTANOWIENIE

Dnia 10 września 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Grela

w sprawie z powództwa Wspólnoty Mieszkaniowej Nieruchomości ul. D. [...] w K.
przeciwko D. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością spółce komandytowej z
siedzibą w K.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 10 września 2020 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w K.

z dnia 4 października 2019 r., sygn. akt [...],

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2. zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwoty 2700

(dwa tysiące siedemset) zł tytułem zwrotu kosztów

postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 11 października 2018 r. Sąd Rejonowy [...] zasądził od strony pozwanej D. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej z siedzibą w K. na rzecz strony powodowej Wspólnoty Mieszkaniowej Nieruchomości przy ul. D. [...] w K. kwotę 73.328,80 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 27 września 2017 r. do dnia zapłaty.

Wyrokiem z 4 października 2019 r. Sąd Okręgowy w K. oddalił apelację pozwanej.

W skardze kasacyjnej pozwana jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazała na przesłanki przedsądu przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 2 i 4 k.p.c.

W ocenie skarżącej, istnieje potrzeba wykładni prawa a mianowicie odpowiedzi na pytania: 1. czy sąd pomimo braku zgodnego zamiaru stron i celu umowy jest uprawniony do dowolnej wykładni oświadczeń woli stron (art. 65 k.c.) na podstawie art. 393 k.c. z pominięciem literalnej treści umowy (okoliczności faktycznej) w przypadku, gdy stroną umowy nie jest podmiot, na rzecz którego ma być spełnione dane świadczenie; 2. czy przepis art. 65 § 1 i 2 k.c. może służyć do korygowania czy też uzupełnienia treści oświadczeń woli o elementy niewynikające z umowy jako instrumentu służącego do dostosowania znaczenia oświadczeń woli dla potrzeb danych interesów adresata w przypadku, gdy stroną umowy nie jest podmiot, na rzecz którego ma być spełnione dane świadczenie; 3. czy w zaistniałym stanie faktycznym wykładnia oświadczeń woli stron umowy podlega zasadzie wyrażonej w paremii *clara non sunt interpretanda*, tj. zgodnie z nią, postanowienia umowy niebudzące wątpliwości (jasne) w ogóle nie podlegają wykładni i nie należy do nich stosować norm prawnych zawartych w art. 65 k.c.; 4. czy prawidłowa wykładnia oświadczenia woli wymaga uwzględnienia również jego językowego i sytuacyjnego kontekstu zgodnie z art. 65 k.c.; 5. czy Sąd I instancji mógł zastosować art. 393 k.c. w przedmiotowej sprawie, w sytuacji, kiedy strona trzecia, tj. Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości ul. D. [...] K., nie wykazała roszczenia względem Syndyka Masy Upadłościowej F. Spółka Akcyjna w upadłości likwidacyjnej, a stronami umowy aktu notarialnego do rep. A. nr [...] z dnia 29.09.2019 r. sporządzonego przed Notariuszem W. W. w Kancelarii Notarialnej w K. przy ul. M. [...] byli przedstawiciele D. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka komandytowa z siedzibą w K. oraz Syndyk Masy Upadłościowej F. Spółka Akcyjna w upadłości likwidacyjnej.

Zdaniem pozwanej, skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ponieważ Sąd (tak I i II Instancji) pominął okoliczność zrzeczenia się roszczenia

przez powoda, a tym samym uchybił art. 382 k.p.c., jednocześnie błędnie interpretując dowody naruszając tym samym art. 233 k.p.c. tym samym nie rozstrzygając o podstawie faktycznej wszystkich zgromadzonych dowodów zgodnie z art. 328 § 2 k.p.c. wydając na końcu rozstrzygnięcie w sprawie ponad żądanie pozwu naruszając normy prawne zawarte w art. 321 § 1 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W judykaturze już wielokrotnie wypowiedziano się na temat charakterystyki skargi kasacyjnej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18, niepubl.). Wskazano tam m.in., że skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej.

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Powołanie się na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wskazania przepisu prawa, którego wykładnia budzi wątpliwości, określenia zakresu koniecznej wykładni, wykazania, że wątpliwości interpretacyjne mają poważny charakter i wymagają zajęcia stanowiska przez Sąd Najwyższy, a jeżeli podstawą wniosku w tym zakresie jest twierdzenie o występujących w orzecznictwie sądowym rozbieżnościach wynikających z dokonywania przez sądy różnej wykładni przepisu, konieczne jest wskazanie rozbieżnych orzeczeń, dokonanie ich analizy i wykazanie, że rozbieżność wynika z różnej wykładni

przepisu (por. m.in. niepublikowane postanowienia Sądu Najwyższego: z 15 października 2002 r. II CZ 102/02, z 28 marca 2007 r. II CSK 84/07, z 11 stycznia 2008 r. I UK 283/07 i z 8 lipca 2008 r. I CSK 111/08).

Skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., gdy w sprawie doszło do kwalifikowanego: oczywistego naruszenia prawa, widocznego od razu, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby głębszej analizy. Konieczne było zatem wykazanie, że Sąd drugiej instancji w sposób oczywisty naruszył przepis jasny i jednoznaczny, którego wykładnia i stosowanie nie budzi żadnych wątpliwości (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 8 marca 2002 r. I PKN 34/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100, z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49 i z 11 stycznia 2008 r. I UK 285/07, niepubl.).

Skarżąca nie przedstawiła odrębnej i pogłębionej argumentacji jurydycznej wskazującej na występowanie potrzeby wykładni na tle określonych przepisów. Nie zaprezentowała jakichkolwiek kontrowersji lub rozbieżnych ocen prawnych, jakie wywołują postawione przez nią pytania, nie wykazała również ich poważnego i uniwersalnego charakteru. Podniesione przez nią kwestie nie mają charakteru abstrakcyjnego, syntetycznego i uniwersalnego, lecz stanowią polemikę z dokonaną przez Sąd Okręgowy oceną faktyczną i prawną. W istocie pozwana nie formułuje wątpliwości na tle konkretnych przepisów, a kwestionuje ustalenia faktyczne i ocenę dowodów czyli kwestie, usuwające się spod kontroli kasacyjnej. Dodatkowo w podstawach skargi wprost zarzuca naruszenie art. 233 § 1 k.p.c., nie respektując zasady związania Sądu Najwyższego w postępowaniu kasacyjnym podstawą faktyczną zaskarżonego orzeczenia (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

Skarżąca nie wykazała także oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Analiza uzasadnienia wniosku, na tle podstaw skargi kasacyjnej oraz motywów zaskarżonego wyroku, nie daje argumentów dla oceny, iż kwestionowane orzeczenie stanowi konsekwencję jaskrawych błędów, które współkształtowały jego treść. Przedstawione we wniosku tezy stanowią w istocie polemikę ze stanowiskiem Sądu Okręgowego, opartą na własnej ocenie roszczenia powódki, odbiegającej od przyczyn podanych w motywach zaskarżonego wyroku.

Biorąc to pod uwagę Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej, nie znajdując też okoliczności, które obowiązany jest brać pod uwagę z urzędu w ramach przedsądu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 w związku z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.

jw